

Ankieta?! Znowu... ?!

W czasie, kiedy nauczyciele przygotowują się do zakończenia roku szkolnego, pracownicy centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile rozpoczynają prace nad przygotowaniem oferty szkoleniowej na nowy rok szkolny.

Aby zaproponowane przez nas formy odpowiadały oczekiwaniom i potrzebom nauczycieli, musimy przeprowadzić diagnozę tych potrzeb szkoleniowych. Najlepszym do tego narzędziem są ankiety, przy pomocy których w stosunkowo krótkim czasie możemy zebrać opinie dużej grupy osób, dlatego też co roku zwracamy się do Państwa z prośbą o ich wypełnienie .

Ale i Państwo przeprowadzacie wiele badań ankietowych wśród uczniów i ich rodziców, dlatego pozwolę sobie zamieścić kilka wskazówek dotyczących konstruowania tego narzędzia.

Etapy budowania ankiety

1. Określenie celu ankietowania:

- ✓ W jakim celu tę ankietę przeprowadzamy?
- ✓ Czego chcemy się dowiedzieć?
- ✓ Jak wykorzystamy zdobyte informacje?

2. Ustalenie rodzaju/rodzajów pytań kwestionariuszowych.

3. Redagowanie

- ✓ instrukcji dla respondenta
- ✓ pytań bądź stwierdzeń.

4. Korekta językowa.

5. Ostateczna redakcja pytań i stwierdzeń.

Pytania kwestionariuszowe

Pytania otwarte

(pytanie lub polecenie)

zalety	wady
▪ dość łatwa konstrukcja, pytania rzadko zawierają sugestie ▪ badani udzielają bardziej autentycznych, szczerych odpowiedzi ▪ treść odpowiedzi informuje, na ile badany zrozumiał pytanie	▪ udzielanie odpowiedzi jest pracochłonne ▪ odpowiedzi mogą zawierać informacje nieistotne ▪ zbieranie i interpretowanie odpowiedzi jest bardzo trudne

Pytania półotwarte

(zawierają kilka odpowiedzi do wyboru, ale kończą się pytaniem otwartym)

zalety	wady
▪ ankietowany może dopisać odpowiedź, której nie przewidziano ▪ ankietowany może dopisać własną uwagę ▪ dość łatwe interpretowanie informacji	▪ zbyt wiele sugestii zawiera część zamknięta

Pytania zamknięte

(respondent ma tylko odpowiedzi do wyboru)

zalety	wady
▪ można sporządzać tabele zbiorcze wyników, wykresy ▪ łatwa interpretacja ▪ krótki czas potrzebny na realizację ujednolicenie materiału	▪ ograniczają respondentów do wyboru narzuconej odpowiedzi ▪ nie pozwalają na umieszczenie własnych przemyśleń

Rodzaje pytań zamkniętych w kwestionariuszu

Dychotomiczne

Pytanie oferuje dwie możliwości odpowiedzi:

Czy w ostatnim roku chodziłeś na dodatkowe zajęcia z języka angielskiego?

Tak

Nie

Wieloraki wybór

Pytanie oferuje trzy lub więcej możliwości odpowiedzi.

W jakich zajęciach pozalekcyjnych chciałbyś uczestniczyć?

Kółku matematycznym

Kółku biologicznym

Kółku recytatorskim

Kółku muzycznym

Nauce pływania

Żadnym

Według skali Likerta

Odpowiedź ma określić, z jaką mocą respondent zgadza się lub nie zgadza z danym stwierdzeniem.

Nauczyciele z długim stażem uczą lepiej niż nauczyciele z krótkim stażem:

zdecydowanie tak

tak

ani tak, ani nie
nie
zdecydowanie nie

Zróżnicowanie semantyczne

Skala odpowiedzi zawiera się między skrajnymi cechami.

Mój nauczyciel jest:

dobry
zły
doświadczony
niedoświadczony

Skala ważności

Skala odpowiedzi zawiera się między określeniami „nadzwyczaj ważne” i „nieistotne”.

Fakt, że mam przyjaciela jest dla mnie:

nadzwyczaj ważny
bardzo ważny
czasami ważny
niezbyt ważny
nieistotny

Skala oceny

Skala odpowiedzi rozciąga się pomiędzy określeniami „wspaniałe” a „złe”.

Moje kontakty z rówieśnikami są:

wspaniałe
bardzo dobre
dobre
zadawałające
złe

Dobre rady dotyczące konstrukcji kwestionariusza

1. Podaj tytuł kwestionariusza.
2. Napisz wstęp, zwracając się do ankietowanych w spokojnym, ciepłym tonie, informując o celach badań, ich znaczeniu. Poproś o staranne wypełnienie kwestionariusza, zwróć uwagę na znaczenie prawdziwych, przemyślanych odpowiedzi.
3. Zamieść instrukcję dotyczącą sposobu udzielania odpowiedzi.
4. Przemyśl dobrze kolejność pytań lub twierdzeń, aby były logicznie uporządkowane wg rosnącej skali trudności.
5. Formułuj pytania lub twierdzenia prostym, zrozumiałym dla badanego językiem (nie zamieszczaj naukowych stwierdzeń, obco brzmiących słów).
6. Pytania nie mogą sugerować odpowiedzi.

7. Nie powinno się pytać o sprawy drażliwe, wstydliwe dla badanego. Pytania takie mogą poniżać godność respondenta.
8. Napisz pytania tak, aby druk był czytelny i wyraźny. Pytania powinny być ponumerowane i wyraźnie od siebie oddzielone.
9. Pytania tzw. metryczkowe (dotyczące wieku, płci, wykształcenia, itp.) powinny być umieszczone na początku lub końcu kwestionariusza.
W wyjątkowych wypadkach dołącza się je do pozostałych pytań, jeśli mają z nimi merytoryczny związek.
10. Zostaw trochę miejsca na ewentualne dodatkowe uwagi badanych dotyczące problemów lub samego kwestionariusza.
11. Na zakończenie kwestionariusza podziękuj respondentom za udzielenie odpowiedzi.

Za każdą ankietą trafiającą do Państwa/Waszych uczniów/ich rodziców kryje się wysiłek jej autorów, dlatego tak ważne jest jej rzetelne wypełnienie, ponieważ tylko dobrze przeprowadzona diagnoza pozwala na znalezienie optymalnego rozwiązania badanego problemu.

Dziękując za dotychczasową współpracę, już teraz deklaruję, że w przyszłym roku znowu poprosimy Was o wypełnienie naszych ankiet ...